

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 183/2014

2013 m. gruodžio 20 d.

kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms nuostatos, susijusios su specifinės ir bendrosios kredito rizikos koregavimų apskaičiavimo tvarkos techniniais reguliavimo standartais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾, ypač į jo 110 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

- (1) Reglamente (ES) Nr. 575/2013 kredito rizikos koregavimai apibrėžiami kaip bendrųjų ir specifinių atidėjinių paskolų nuostoliams padengti dėl kredito rizikos suma, kuri yra pripažinta įstaigos finansinėse ataskaitose pagal taikytiną apskaitos sistemą, tačiau jame nepateikta konkrečių taisyklių, kaip nustatyti, kas yra specifiniai ir bendrieji kredito rizikos koregavimai;
- (2) reikėtų numatyti taisykles, susijusias su sumų, kurias reikia įtraukti apskaičiuojant kredito rizikos koregavimus, atspindinčius išimtinai su kredito rizika susijusius nuostolius, nustatymu. Apskaičiuojant kredito rizikos koregavimus nuosavų lėšų poreikiui nustatyti turėtų būti apsiribojama sumomis, dėl kurių sumažėjo bendras įstaigos 1 lygio nuosavas kapitalas (CET1);
- (3) nuostoliai, išimtinai susiję su kredito rizika ir pagal taikytiną apskaitos sistemą pripažįstami einamaisiais finansiniais metais, turėtų būti pripažinti kredito rizikos koregavimais, jeigu įstaiga pripažįsta tokį poveikį CET1. Tai svarbu tais atvejais, kai, nepaisant finansiniais metais arba jų pabaigoje gauto bendro tarpinio pelno, kuris pagal

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 26 straipsnio 2 dalį nebuvo patvirtintas, patiriami tokie su vertės sumažėjimu susiję nuostoliai, užfiksuojami tais metais, ir kai tuos nuostolius pripažinus kredito rizikos koregavimais pozicijų vertei arba 2 lygio kapitalui poveikis būtų padarytas anksčiau nei CET1. Reglamento (ES) Nr. 575/2013 36 straipsnio 1 dalyje nurodytų tarpinių nuostolių taip koreguoti nebūtina, jeigu pagal tą straipsnį einamųjų finansinių metų nuostoliai yra nedelsiant atskaitomi iš CET1;

- (4) tam tikrose su kredito rizikos koregavimais susijusiose Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatose aiškiai kalbama apie nebalansinius straipsnius. Kai toks skirtumas nenurodomas, atitinkamos nuostatos taikomos ir balansiniams, ir nebalansiniams straipsniams;
- (5) reikėtų nustatyti taisykles, kurios apimtų tuos išimtinai su kredito rizika susijusius ir pagal taikytiną apskaitos sistemą pripažįstamus nuostolius, kurių suma buvo sumažintas bendras įstaigos 1 lygio nuosavas kapitalas. Tos taisyklės turėtų apimti finansinio turto vertės sumažėjimą ir vertės koregavimus arba atidėjinius nebalansiniams straipsniams – tiek, kiek jie atspindi nuostolius, išimtinai susijusius su kredito rizika, ir jeigu jie pagal taikytiną apskaitos sistemą pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Kai tie nuostoliai susiję su tikrąja verte vertinamomis finansinėmis priemonėmis, tos taisyklės taip pat turėtų apimti sumas, kurios pagal taikytinas apskaitos sistemas pripažįstamos vertės sumažėjimu, arba panašius atliktus koregavimus, jeigu jie atspindi nuostolius, susijusius su kokio nors turto vieneto arba turto portfelio kredito kokybės blogėjimu. Šiame etape nėra tikslinga reguliuoti kitas sumas, kurios pagal taikytiną apskaitos sistemą nėra laikomos finansinės priemonės vertės sumažėjimu arba neatspindi panašaus pobūdžio dalyko, net jei tie pokyčiai iš dalies galėtų būti susiję su kredito rizika;
- (6) siekiant užtikrinti, kad į skaičiavimus būtų įtrauktos visos sumos, būtina, kad kiekviena suma, susijusi su Reglamento (ES) Nr. 575/2013 110 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje išvardytais tikslais, būtų įtraukta arba į bendrosios kredito rizikos koregavimų (toliau – bendrosios kredito rizikos koregavimai), arba į specifinės kredito rizikos koregavimų (toliau – specifinės kredito rizikos koregavimai) apskaičiavimą;

⁽¹⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 1.

- (7) Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytas vienintelis kriterijus, kaip nustatyti sumas, kurias galima įtraukti apskaičiuojant specifinės kredito rizikos koregavimus, – tai, kad pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 62 straipsnio c punktą specifinės kredito rizikos koregavimai pagal standartizuotą kredito rizikos metodą negali būti įtraukti į 2 lygio kapitalą. Taigi atskiriant sumas, kurios turi būti įtrauktos apskaičiuojant specifinės kredito rizikos koregavimus arba bendrosios kredito rizikos koregavimus, reikia nuolat atsižvelgti į kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ką galima įtraukti į 2 lygio kapitalą;
- (8) Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 įgyvendinami tarptautiniu mastu suderinti Bazelio bankų priežiūros komiteto Trečiosios tarptautinės bankų reguliavimo sistemos⁽¹⁾ (toliau – susitarimas „Bazelis III“) standartai. Todėl atitinkamos taisyklės dėl kredito rizikos koregavimų taip pat turėtų būti suderintos su Bazelio sistema, kuria nustatyta, kad pagal vieną iš kriterijų, pagal kuriuos bendrosios kredito rizikos koregavimai atskiriami nuo specifinės kredito rizikos koregavimų, bendrieji atidėjiniai arba bendrieji rezervai paskolų nuostoliams dengti turi būti „laisvai prieinami vėliau atsirasantiems nuostoliams padengti“. Pagal susitarimą „Bazelis III“ atidėjiniai arba rezervai paskolų nuostoliams dengti, skirti būsimiems šiuo metu nenustatytiems dėl kredito rizikos atsirandantiems nuostoliams padengti, yra laisvai prieinami vėliau atsirasantiems nuostoliams kompensuoti, todėl gali būti įtraukti į 2 lygio kapitalą. Be to, į bendrosios kredito rizikos koregavimų skaičiavimą įtraukiamos sumos laiko ir sumos požiūriu turėtų būti visos prieinamos tokiems nuostoliams padengti, bent jau įstaigos likvidavimo atveju, kai kapitalas užtikrina galimybę padengti nuostolius nemokumo atveju, kad indėlininkai neprarastų savo pinigų;
- (9) šios srities taisyklės turėtų būti galima taikyti neatsižvelgiant į taikytiną apskaitos sistemą. Tačiau, kad įstaigos galėtų atskirti specifinės kredito rizikos koregavimus ir bendrosios kredito rizikos koregavimus vienodu būdu, reikėtų numatyti kredito rizikos nuostolių vertinimo pagal taikytiną apskaitos sistemą kriterijus, skirtus kiekvienos rūšies kredito rizikos koregavimui. Kokia tvarka bus taikoma nuostoliams, išimtinai susijusiems su kredito rizika ir pripažįstamiems pagal taikytiną apskaitos sistemą, priklauso nuo to, ar tenkinami minėti kriterijai, todėl dėl ribojamojo bendrosios kredito rizikos koregavimų kriterijų pobūdžio didelė dauguma tų sumų paprastai turėtų būti priskiriamos prie specifinės kredito rizikos koregavimų;
- (10) tarptautiniai apskaitos standartai būna tikslinami, ir dėl to gali reikėti pakeisti kriterijus, pagal kuriuos specifinės kredito rizikos koregavimai atskiriami nuo bendrosios kredito rizikos koregavimų. Atsižvelgiant į besitęsiančias diskusijas, visų pirma susijusias su vertės sumažėjimo vertinimo modeliu, būtų pernelyg anksti tikėtis tokio modelio kredito rizikos koregavimo kriterijų srityje;
- (11) Reglamente (ES) Nr. 575/2013 reikalaujama nustatyti vienos pozicijos specifinės kredito rizikos koregavimus. Todėl būtina nuspręsti, kaip vertinti specifinės kredito rizikos koregavimus, kurie atspindi su visos pozicijų grupės kredito rizika susijusius nuostolius. Be to, būtina nuspręsti, kurioms grupės pozicijoms ir kokių mastu turėtų būti pripažinti specifinės kredito rizikos koregavimai. Dėl tokių specifinės kredito rizikos koregavimų atsirandančios šios sumos dalys grupės pozicijoms turi būti priskiriamos proporcingai pagal riziką įvertintų pozicijų sumoms. Todėl pozicijų vertės turėtų būti nustatomos neatsižvelgiant į jokių specifinės kredito rizikos koregavimus;
- (12) įsipareigojimų neįvykdymui pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 178 straipsnio 3 dalies b punktą nustatyti būtina atsižvelgti tik į atskirai atliekamus su viena pozicija ar vienu įsipareigojančiuoju asmeniu susijusius specifinės kredito rizikos koregavimus, o į specifinės kredito rizikos koregavimus, susijusius su visa pozicijų grupe, neatsižvelgiama. Visų pozicijų grupių specifinės kredito rizikos koregavimai neatskleidžia įsipareigojančiųjų asmenų ar tokioms grupėms priklausančių pozicijų, su kuriomis, kaip manoma, yra susijęs įvykęs įsipareigojimų neįvykdymo atvejis. Visų pirma to, kad buvo atlikti kokios nors pozicijų grupės specifinės kredito rizikos koregavimai, nepakanka daryti išvadai, kad įvykęs įsipareigojimų neįvykdymo įvykiai yra susiję su kiekvienu įsipareigojančiuoju asmeniu ar kiekviena šiai grupei priklausančia pozicija;
- (13) įstaigos privalo gebėti parodyti, kaip specifinės kredito rizikos koregavimų ir bendrosios kredito rizikos koregavimų atskyrimo kriterijai yra naudojami taikytinose apskaitos sistemose. Taigi įstaigos turėtų patvirtinti tą procesą dokumentais;
- (14) šis reglamentas pagrįstas techninių reguliavimo standartų projektais, kuriuos Europos bankininkystės institucija pateikė Komisijai;
- (15) Europos bankininkystės institucija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010⁽²⁾ 10 straipsnį dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrino galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 37 straipsnį, pateikti nuomonę.

⁽¹⁾ http://www.bis.org/publ/bcbs189_dec2010.pdf

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimų nustatymas taikant Reglamento (ES) Nr. 575/2013 111, 159, 166, 167, 168, 178, 246 ir 266 straipsnius

1. Taikant šį reglamentą, sumos, kurias įstaiga turi įtraukti apskaičiuodama bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimus, yra lygios visoms sumoms, kuriomis pagal taikytiną apskaitos sistemą buvo sumažintas bendras įstaigos 1 lygio kapitalas, kad būtų atsižvelgta į išimtinai su kredito rizika susijusius nuostolius, ir kurios iš esmės buvo pripažintos pelno (nuostolių) ataskaitoje, neatsižvelgiant į tai, ar jos atsiranda dėl vertės sumažėjimo, vertės koregavimų, ar dėl atidėjinių nebalansiniams straipsniams.

Bet kokios pagal pirmą pastraipą atsiradusios sumos, kurios buvo pripažintos per finansinius metus, į bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimų apskaičiavimą gali būti įtrauktos tik tuo atveju, jeigu atitinkamos sumos buvo atskaitytos iš bendro įstaigos 1 lygio nuosavo kapitalo arba pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 36 straipsnio 1 dalį, arba, jeigu tarpinis arba metų pabaigos pelnas nebuvo patvirtintas pagal to reglamento 26 straipsnio 2 dalį, atitinkamai nedelsiant sumažinant bendrą 1 lygio nuosavą kapitalą nuosavoms lėšoms nustatyti.

2. 1 dalyje nurodytos sumos į įstaigos bendrosios kredito rizikos koregavimų (toliau – bendrosios kredito rizikos koregavimai) apskaičiavimą įtraukiamos, jeigu atitinka abu šiuos kriterijus:

- a) jos laiko ir sumos požiūriu gali būti visos laisvai panaudotos kredito rizikos nuostoliams, kurie dar neatsirado, padengti;
- b) jos atspindi pozicijų grupės, dėl kurios įstaiga šiuo metu neturi nuostolio įvykio įrodymų, kredito rizikos nuostolius.

3. Visos kitos 1 dalyje nurodytos sumos įtraukiamos į specifinės kredito rizikos koregavimų (toliau – specifinės kredito rizikos koregavimai) apskaičiavimą.

4. Jeigu įvykdomi 2 dalyje nustatyti kriterijai, į bendrosios kredito rizikos koregavimų apskaičiavimą įstaiga įtraukia šiuos nuostolius:

- a) nuostoliai, pastaraisiais metais pripažinti patirtiems didesniems vidutiniams portfelio nuostoliams padengti, nors šiuo metu nėra jokių nuostolio įvykių įrodymų, kurie pagrįstų šį praeityje stebėtą nuostolių lygį;

- b) nuostoliai, kai įstaiga nežino apie pozicijų grupės kredito kokybės pablogėjimą, bet, remiantis praeityje įgyta patirtimi, tam tikro laipsnio nemokėjimas statistiškai yra įmanomas.

5. Į specifinės kredito rizikos koregavimų, nurodytų 3 dalyje, apskaičiavimą įstaiga visada įtraukia šiuos nuostolius:

- a) nuostoliai, pripažinti pelno (nuostolių) ataskaitoje ir susiję su tikrąja verte įvertintomis priemonėmis, kurie pagal taikytiną apskaitos sistemą parodo vertės sumažėjimą, susijusį su kredito rizika;
- b) atskirai arba bendrai vertinami nuostoliai, susiję su dabartiniiais ar praeities įvykiais, darantys poveikį didelei atskirai pozicijai arba pozicijoms, kurios atskirai nėra reikšmingos;
- c) nuostoliai, su kuriais susiję praeities duomenys, pakoreguoti atsižvelgiant į dabartinius stebimus duomenis, rodo, kad nuostoliai yra atsiradę, bet įstaiga dar nežino, kurioje atskiroje pozicijoje šie nuostoliai buvo patirti.

2 straipsnis

Pozicijų grupės specifinės kredito rizikos koregavimų priskyrimas grupės pozicijoms

1. Jeigu specifinės kredito rizikos koregavimas atspindi nuostolius, susijusius su pozicijų grupės kredito rizika, įstaigos tą specifinės kredito rizikos koregavimą visoms atskiroms tos grupės pozicijoms proporcingai priskiria pagal pozicijų, įvertintų pagal riziką, sumas. Tuo tikslu pozicijų vertės nustatomos neatsižvelgiant į jokių specifinės kredito rizikos koregavimus.

2. Vertinant Reglamento (ES) Nr. 575/2013 159 straipsnyje nurodytas tikėtinų nuostolių sumas, susijusias su pozicijų, kurių atžvilgiu nėra įsipareigojimų neįvykdymo atvejų, grupe, iš įstaigų nereikalaujama specifinės kredito rizikos koregavimą priskirti atskiroms grupės pozicijoms.

3. Jeigu specifinės kredito rizikos koregavimas susijęs su pozicijų grupe, kuriai taikomi nuosavų lėšų reikalavimai kredito rizikai padengti yra iš dalies apskaičiuojami pagal standartizuotą metodą ir iš dalies – pagal vidaus reitingais pagrįstą metodą, įstaiga, prieš taikydama 1 ir 2 dalyse nurodytus veiksmus, šį specifinės kredito rizikos koregavimą pozicijų grupei, kuriai taikomas kiekvienas iš šių metodų, proporcingai priskiria pagal grupės pozicijų, įvertintų pagal riziką, sumas. Tuo tikslu pozicijų vertės nustatomos neatsižvelgiant į jokių specifinės kredito rizikos koregavimus.

4. Priskirdamos specifinės kredito rizikos koregavimus pozicijoms, įstaigos užtikrina, kad ta pati dalis nebūtų du kartus priskirta skirtingoms pozicijoms.

3 straipsnis

Kredito rizikos koregavimų apskaičiavimas pozicijos vertei pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 111, 166, 167, 168, 246 ir 266 straipsnius nustatyti

Pozicijos vertei pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 111, 166–168, 246 ir 266 straipsnius nustatyti su pozicija susijusius specifinės kredito rizikos koregavimus įstaigos apskaičiuoja kaip tos vienos pozicijos specifinės kredito rizikos koregavimų sumas arba kaip specifinės kredito rizikos koregavimų, kuriuos įstaiga pagal 2 straipsnį priskyrė tai pozicijai, sumas.

4 straipsnis

Bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimų apskaičiavimas tikėtinų nuostolių sumoms pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 159 straipsnį įvertinti

1. Tikėtinų nuostolių sumoms pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 159 straipsnį įvertinti bendrosios kredito rizikos koregavimų, susijusių su pozicijomis, kurios yra įtrauktos į tikėtinų nuostolių sumų vertinimą, bendrą sumą įstaiga apskaičiuoja susumuodama sumas, pagal šio reglamento 1 straipsnį nustatytas kaip bendrosios kredito rizikos koregavimai, kuriuos įstaiga yra priskyrusi pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 110 straipsnio 3 dalį.

2. Tikėtinų nuostolių sumoms pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 159 straipsnį įvertinti specifinės kredito rizikos koregavimų, susijusių su pozicijomis, kurios yra įtrauktos į tikėtinų nuostolių sumų vertinimą, bendra suma apskaičiuojama sumuojant a ir b punktuose nustatytas sumas, neįskaitant pozicijų, su kuriomis susiję išpareigojimai neįvykdyti:

a) sumos, pagal 1 straipsnį nustatytos kaip specifinės kredito rizikos koregavimai, kurie yra susiję su vienos pozicijos kredito rizika;

b) sumos, pagal 1 straipsnį nustatytos kaip specifinės kredito rizikos koregavimai, kurie yra susiję su pozicijų grupės kredito rizika ir buvo paskirstyti pagal 2 straipsnį.

3. Bendra specifinės kredito rizikos koregavimų, susijusių su pozicija, su kuria susiję išpareigojimai neįvykdyti, suma apskaičiuojama sumuojant visas tos vienos pozicijos specifinės kredito rizikos koregavimų sumas arba kaip specifinės kredito rizikos koregavimų, kuriuos įstaiga pagal 2 straipsnį yra priskyrusi tai pozicijai, sumos.

5 straipsnis

Specifinės kredito rizikos koregavimų, susijusių su nuosavų lėšų reikalavimais, apskaičiavimas išpareigojimų neįvykdymui pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 178 straipsnį nustatyti

Išpareigojimų neįvykdymui pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 178 straipsnį nustatyti specifinės kredito rizikos koregavimai apskaičiuojami kaip specifinės kredito rizikos koregavimų, susijusių su vienos pozicijos ar vieno išpareigojančio asmens kredito rizika, sumos.

6 straipsnis

Dokumentai

Įstaigos dokumentais patvirtina, kaip nustato bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimus ir juos apskaičiuoja.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2013 m. gruodžio 20 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO